

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 24.06.2026
Sayı: 695

10/4312

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kömür madenciliği ve kömürden elektrik üretiminde yaşanan daralmanın kömür havzası şehirlerin ekonomileri, istihdam yapıları ve sosyal hayatları üzerindeki etkilerinin ortaya konması; Soma başta olmak üzere kömür sektörüne bağımlı bölgelerde yaşanan iş kayıpları, ekonomik küçülme ve göç risklerinin tüm yönleriyle araştırılması; kömürden çıkış sürecinin adil, kapsayıcı, katılımcı ve planlı şekilde yürütülmesine yönelik mevcut politika ve uygulamaların değerlendirilmesi; kömür sonrası dönemde alternatif istihdam alanlarının oluşturulması ve yerel ekonomilerin çeşitlendirilmesine ilişkin ihtiyaçların tespit edilmesi; ulusal düzeyde adil dönüşüm ve kömürden çıkış planlarının hazırlanması; adil geçiş mekanizmaları ile dönüşümün finansmanına yönelik kaynak ve modellerin değerlendirilmesi; sosyal yardımlaşma, sosyal güvenlik, eğitim ve yatırım teşviklerinin bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden ele alınmasına yönelik ihtiyaçların tespit edilmesi; kömür bölgelerinde sürdürülebilir, kapsayıcı ve dirençli bir ekonomik dönüşüm için gerekli politika ve tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunu saygıyla arz ve teklif ederiz.

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

GEREKÇE

Güneş ve rüzgâr karşısında rekabet edemeyen kömürden elektrik üretimi, dünyada gitgide terk edilmektedir. Kömürden elektrik üretmek ekonomik olarak verimsizleşmektedir.

Küresel düzeyde karbon sıfır ekonomilere geçiş eğilimleri, iklim değişikliği ile mücadele amacıyla küresel sıcaklık artışını 1,5°C ile sınırlandırma hedefi, yeşil ekonomiye entegrasyon ve sürdürülebilirlik felsefesi fosil yakıtlara dayalı enerji üretimi ve onunla ilintili olarak kömür madenciliği başta olmak üzere, karbon yoğun sektörlerin daralmasını ve hatta ortadan kalkmasını gündeme getirmektedir. Bu gelişmeler şehirler için bir yandan yeni iş alanlarının açılmasına imkân sağlarken, diğer yandan karbon yoğun sektörlerdeki istihdamı olumsuz etkileyecektir.

Küresel ulusal ve yerel dinamiklerin negatif etkilediği Soma, bugün kömür madenciliğinden plansız çıkışın ağır sancısını çekmektedir. Soma ekonomisinin kalbi Soma B Termik Santrali 2015'te Konya Şeker şirketine özelleştirilmiştir. Şirketin kötü idaresi nedeniyle santral Temmuz 2025-Mart 2026 arasındaki 9 ay elektrik üretimini durdurmuştur. Santral Türkiye Kömür İşletmelerine (TKİ) olan borcu nedeniyle icradan satışa çıkarılma aşamasındadır ve şirket yetkilileri santralin satılamayıp kapatılacağını belirtmektedir.

Diğer taraftan, 2010 yılından bu yana elektrik üretmeyen ancak üretim ruhsatı ve potansiyeli olan Soma A Termik Santrali Haziran 2026 itibarıyla 436 milyon liraya özelleştirilmiş olup tesisin üretime dönüp dönmeyeceği belirsizdir.

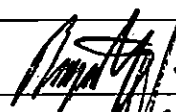

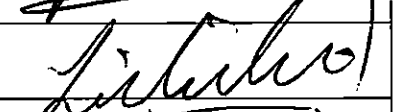
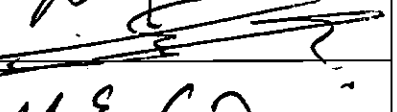
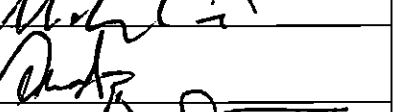
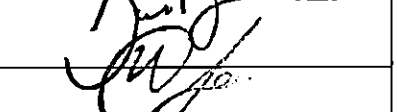
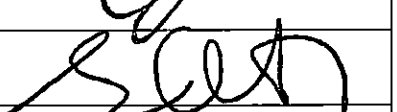
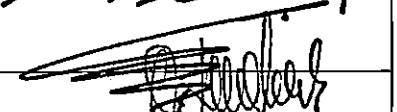
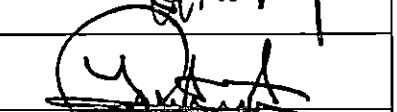
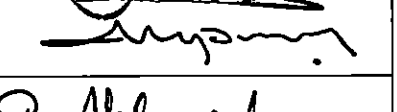
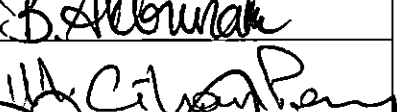
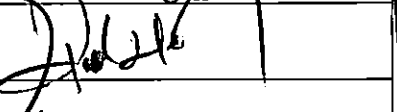
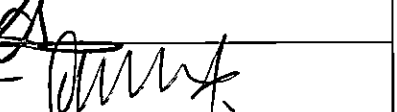
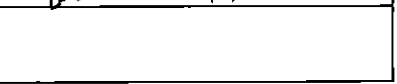

Sektördeki bu çözümler istihdama da darbe vurmuştur. Soma Dereköy Lavvar Tesisi Aralık 2025'te kapanmış 150 kişi işsiz kalmıştır. Yeniden ihalesi henüz gerçekleşmemiştir. Soma Akçadağ firması kömür üretiminden çekilerek 150 kişinin işine son vermiş, DEFAŞ firması ise son üç ayda 300 kişiyi işten çıkarmıştır. Soma B Termik Santralinden alacaklarını temin edemeyen İmbat şirketi, maden işçilerinin maaşlarını ödeyemediği için iş bırakma eylemlerine yol açmıştır. Son olarak TKİ iştiraki olan Yeni Anadolu Madencilik, Soma Işıklar maden ocağından çekilme kararı almış ve 1.361 işçinin iş akdinin 9 Temmuz 2026 itibarıyla feshedileceğini duyurmuştur.

Tüm bu gelişmeler Soma'da ekonomik çarkları kilitlemiş, kömür üretimini düşürmüş, nakliye sektörünü sekteye uğratmış ve yerel esnafı perişan etmiştir. Yaşanan bu istihdam krizi nedeniyle sadece son 6 ayda Soma'dan 3.500 aile göç etmek zorunda kalmıştır. Nitekim Soma, Kırkağaç, Akhisar, Savaştepe ve Kınık bölgesi topyekûn bir ekonomik küçülme ve kitlesel göç tehdidi altındadır. Özetle Soma'da kamu ve özel sektörün kömür alanından kontrolsüzce geri çekilmesi, bölgede ciddi bir sosyo-ekonomik çözülmeyi beraberinde getirmektedir.

Benzer bir sürecin geçmişteki faturası ağırdır. Ekim 2014'te meydana gelen maden faciası, Karaman Ermenek'i zorunlu ve hazırlıksız olarak kömür ekonomisinden plansız çıkışa zorlamıştır. Kömür eksenli şekillenmiş bu coğrafyada, ana lokomotif sektörün yerel ekonomiden plansız bir şekilde çıkarılmasıyla; iş olanakları hızla kaybedilmiş, bölge yoğun göç vermiş, hak ihlalleri şiddetlenmiş, sendikal örgütlenme güçsüzleşmiş, madenciler temsil edilememiş, boşanmalar artmış ve Ermenek adeta bir hayalet şehre dönüşmüştür.

Bugün Soma, Ermenek benzeri bir toplumsal ve ekonomik çöküşün tam eşiğindedir. Soma'nın yanı sıra Tavşanlı, Milas, Elbistan ve Zonguldak gibi kömür madenciliğinin hâkim olduğu diğer şehirler de benzer haklı kaygılar içerisinde girmişlerdir.

Bu gerekçelerle kömür coğrafyalarında kömürden çıkış sürecinin adil, eşitlikçi, kapsayıcı, katılımcı ve planlı bir şekilde yürütülmesi, kömür ekonomisinin çözüldüğü bölgelerdeki istihdam kayıplarının araştırılması, bu şehirlerde yerel ekonomilerin acilen çeşitlendirilmesi, ulusal düzeyde, yerelleştirilmiş ve kapsayıcı adil dönüşüm politikalarının geliştirilmesi, ulusal kömürden çıkış planlamasının yapılması, adil geçiş mekanizmalarının kurulması, adil uyum için gerekli finansman kaynaklarının oluşturulması, bu şehirlerde sosyal koruma, sosyal güvenlik ve eğitim politikalarının yeniden belirlenmesi ile yatırım teşviklerinin bölge ihtiyaçlarına göre yeniden ele alınması amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Beyza İhanca	Bursa BUL.	
Hosan TOKTAŞ	Bursa	
Selcan Tasci	Tekirdağ	
Sefik Cankun	İstanbul	
Selma Temel	Bursa	
Metin ERBUN	Muğla	
Yasin Özbek	Denizli	
Burak DALGIN	Bahçeşehir	
Haber Kemal Ömer	Afyonkarahisar	
Erhan Usta	Samsun	
Yüksel ARSLAN	Ankara	
Ömer Koraker	Aydın	
Yavuz AYALIN	Trabzon	
Hüsmen KIRKPINAR	Temir	
Burak AKBURAK	İstanbul	
M. Cihan Paçacı	İstanbul	
Edvin 42	Gözetikob	
Latif Türkmen	Kocaeli	
Tuğrul Yıldır	Akşehir	